

Taotlusvorm

Koostatud justiits- ja digiministri 18.05.2026 määruse nr 15 "Tulevikukindla andmemajanduse ökosüsteemi mudel ja taristulised lahendused andmete turvaliseks haldamiseks, käitlemiseks ja väärindamiseks" põhjal.

1. Taotleja andmed	
Taotleja asutuse nimi	Tartu Ülikool, Orientalistikakeskus
Taotleja esindaja nimi	Vladimir Sazonov
Taotleja esindaja ametikoht	kaasprofessor
Esindaja telefoninumber	55691218
Esindaja e-post	sazonov@ut.ee

2. Partneri andmed (vajadusel)	
Partnerasutuse nimi	
Partneri esindaja nimi	
Partneri esindaja ametikoht	
Partneri esindaja telefoninumber	
Partneri esindaja e-post	

3. Projekti lühiülevaade	
Projekti lühikirjeldus	Kavandatava projekti eesmärk on arendada Tartu Ülikooli ja teiste Eesti kõrgkoolide töötajate ning üliõpilaste oskusi Venemaa ja Hiina vaenuliku desinformatsiooni, selle peamiste narratiivide ja levikukanalite tuvastamisel. Projekti eesmärk on parandada meedia- ja digipädevust, edendada eetilist teabejagamist ning suurendada vastupanuvõimet välisriikide kahjulikule infosekkumisele. Selle tulemusena muutuvad kõrgkoolid teadlikumaks, turvalisemaks ja ühtsemaks akadeemilise aususe ning demokraatlike väärtuste kaitsmisel ning suudavad levitada omandatud infohügieeni põhimõtteid ka laiemas ühiskonnas. Projekt keskendub ka sotsiaalmeedias levivale mõjutustegevusele ning selle viisidele, sealhulgas välisluureteenistuste värbamiskatsete äratundmisele. Neid olulisi oskusi arendatakse sihipäraste koolituste ja seminaride kaudu ning luuakse ka vastav digitaalne platvorm mida saab kasutada ka koolitustel tulevikus. Kavandatud tegevused tugevdavad akadeemilise kogukonna võimet hinnata teavet kriitiliselt, ära tunda infomanipulatsiooni võtteid ning reageerida asjakohaselt võimalikele julgeolekuohtudele.
Projekti ajaraam	1.1.2027 – 31.10.2027
Omafinantseeringu suurus ja allikas	Omafinantseering moodustab 15% projekti kogumaksumusest ehk 22050 eurot . Omafinantseering kaetakse projekti <i>SHVUS23368 „Venemaa ja Hiina mõju Kesk-Aasias: Euroopa väljavaated, murekohad ja tasakaaluotsingud”</i> vahenditest.
Taotletav toetuse summa [€]	147000 EUR

4. Projekti detailsem kirjeldus

Probleemikirjeldus

Selgitage, miks on probleem aktuaalne ning keda see puudutab. Mida on probleemi lahendamiseks Eestis juba tehtud või mis on tegemisel?

Projekti taust

Viimase kahe aastakümne jooksul on Venemaa ja Hiina infomõjutustegevus maailmas märgatavalt laienenud. Venemaa puhul intensiivistus see pärast 2014. aastat, mil algas sõjaline agressioon Ukraina vastu, ning veelgi pärast 24. veebruari 2022, kui Venemaa alustas täiemahulist sissetungi Ukrainasse (Sazonov jt 2020; Mölder jt 2021; Sazonov jt 2023). COVID-19 pandeemia ja Venemaa täiemahulise sõja ajal on nii Venemaa kui ka Hiina loonud ja levitanud strateegilisi narratiive, et mõjutada Lääne avalikkust ning kujundada oma riigisisest infokeskkonda (Mölder ja Sazonov 2020; Roselle jt 2018; Roselle jt 2021; Sazonov, Läänemets ja Sliwa 2023: 53; Foster 2021: 131).

Autoritaarsete režiimide mõjutusvahendite hulka kuuluvad desinformatsiooni loomine ja levitamine, spionaaž ja muud hübriidtegevuse vormid. Lääneriikides on tuvastatud mitmeid majandus-, poliitika-, energeetika-, küber-, kultuuri- ja julgeolekuvaldkonnaga seotud juhtumeid, milles on osalenud Venemaa luureteenistused, mõjuagendid ja Kremli-meelsed aktivistid (Juurvee 2018a; Juurvee ja Perling 2019; Sazonov jt 2025; Sazonov jt 2026; Zhuk 2024).

Veebipõhise mõjutustegevuse kasv küberruumis suurendab vajadust tugevdada Eesti akadeemilise kogukonna teadlikkust ja valmisolekut. Tartu Ülikooli töötajad ja üliõpilased ning teiste Eesti kõrgkoolide liikmed vajavad teadmisi, et ära tunda desinformatsiooni, mõjutustegevust ja võimalikke värbamiskatseid ning neile asjakohaselt reageerida.

Projekti raames töötatakse välja koolitusprogramm, mis käsitleb muu hulgas juhtumeid, kus akadeemilisi spetsialiste on värvatud välisluureteenistuste heaks. Näidetena analüüsitakse professor V. Morozovi juhtumit Tartu Ülikoolis (Sutrop 2024; Sazonov 2026) ning teadur Tarmo Kõutsi juhtumit TalTechis. Tähelepanu pööratakse ka akadeemiliste võrgustike, foorumite ja ürituste võimalikule kasutamisele desinformatsiooni levitamise ning riiklike strateegiliste huvidega seotud narratiivide kujundamise platvormina. Näidetena käsitletakse Venemaa Valdai diskussiooniklubi ja Hiina Konfutsiuse keskusi.

Mitmed rahvusvaheliselt tuntud juhtumid osutavad, et ülikoolid ja teadusasutused võivad olla välisriikide luure- ja mõjutustegevuse sihtmärgid, kuna seal töötatakse tiipiliselt teadmistega, kasutatakse tundlikku teavet ning tegutsevad rahvusvaheliste kontaktidega teadlased. Näiteks tõi Daily Caller News Foundationi uurimus esile USA ülikoolide ja riiklike laborite föderaalset rahastatud teadlaste seoseid Hiina talentide värbamisprogrammidega (Morton 2024). Sellised juhtumid rõhutavad vajadust ühendada akadeemiline avatus teadliku riskijuhtimise ja eetiliste põhimõtetega.

Kavandatav projekt tugineb desinformatsiooni, infoturbe ja hübriidohtude empiirilistele uuringutele ning rahvusvahelistele ja Eesti meediapädevuse raamistikule, sealhulgas UNESCO, Euroopa Liidu ja strateegia „Eesti 2035” suunistele. See tagab projekti kooskõla teaduspõhiste lähenemisviiside ning riiklike julgeoleku- ja hariduspoliitiliste prioriteetidega.

4. Projekti detailsem kirjeldus

Projektiis töötatakse välja ja rakendatakse töötajatele ning üliõpilastele suunatud koolitus- ja digitaalsete teavitusprogramme. Interaktiivsete seminaride, simulatsioonide ja digitaalsete õppematerjalide abil õpitakse tuvastama desinformatsioon, mõistma manipulatsioonitehnikaid ning reageerima välismõjutuse ja värbamiskatsete ohule. Lisaks luuakse jätkusuutlikud veebiressursid ning lõimitakse tõhusaimad praktikad töötajate täienduskoolitusse ja üliõpilaste õppeprogrammidesse.

Projekti pikaajaline eesmärk on kujundada vastupidav, teadlik ja eetiliselt tundlik akadeemiline kogukond, kes oskab kaitsta end desinformatsiooni ja välismõjutuste eest. Taotletava rahastuse abil pakutakse praktilist koolitust ning luuakse püsivad õppematerjalid ja teavitusmehhanismid, mis toetavad akadeemilise kogukonna pikaajalist vastupanuvõimet.

Projekti erialane pädevus ja uurimissuunad

Projekti elluviimine eeldab valdkondadeülest asjatundlikkust, sealhulgas meedia- ja infopädevuse, kognitiivse vastupanuvõime, strateegilise kommunikatsiooni, kommunikatsioonipsühholoogia, küberjulgeoleku teadlikkuse ja e-õppe tehnoloogiate alal. Oluline on ka koostöö riiklike ja rahvusvaheliste desinformatsiooni ning infomõjutustegevuse uurimistööga.

Projekt vajab pädevust veebipõhiste õpikeskkondade ja digitaalsete õppematerjalide arendamisel. Pilootkoolituste, osalejate tagasiside ning õppevahendite katsetamise ja täiendamise kaudu kujundatakse materjalid praktiliseks, kasutajasõbralikuks ja eri sihtrühmadele rakendatavaks. Õppesisu lõimitakse võimaluse korral töötajate täienduskoolitusse ja üliõpilaste õppeprotsessi.

Projekti uuenduslikkus seisneb meediapädevuse, infoturbe, hübriidohtude teadlikkuse ja akadeemilise eetika ühendamises ühtseks koolitusraamistikuks. Projekti eesmärk ei ole piirata akadeemilist vabadust, rahvusvahelist koostööd ega arvamuste paljusust, vaid toetada teadlikku, kriitilist ja turvalist tegutsemist kiiresti muutuvas infokeskkonnas.

Uurimistöö sisu

Kavandatava projekti uurimistöö keskendub Venemaa ja Hiina infonarratiivide sisule, kujunemisele, levikukanalitele ning kohandamisele eri riikide infokeskkondades. Analüüsitakse, kuidas samad üldised sõnumid võivad eri ühiskondlikes ja poliitilistes kontekstides omandada erineva vormi ning olla suunatud erinevatele sihtrühmadele.

Tähelepanu pööratakse näiteks narratiividele, mis käsitlevad rahvuslikku identiteeti, väärtusi, julgeolekut, Euroopa Liitu, NATOt, ajalookäsitlusi või lääneriikide poliitilist stabiilsust. Uurimisel lähtutakse eeldusest, et infomõjutustegevus ei pruugi avalduda otsese propagandana. Narratiivid võivad levida ka vahendajate, sotsiaalmeediakanalite, arvamusiidrite, organisatsioonide, meediaplatvormide ja eri tüüpi võrgustike kaudu.

Võrdlevas vaates analüüsitakse infomõjutustegevuse ilminguid eri piirkondades, sealhulgas Ida-Euroopas, Lõuna-Kaukaasias ja Kesk-

4. Projekti detailsem kirjeldus

	Aasias. Eesmärk on selgitada, millised ühiskondlikud, ajaloolised, keelelised ja poliitilised tegurid võivad suurendada eri sihtrühmade vastuvõtlikkust manipuleerivatele sõnumitele. Samuti käsitletakse seda, kuidas poliitilised ja ühiskondlikud toimijad võivad väljast pärinevaid narratiive oma tegevuses teadlikult või tahtmatult võimendada. Uurimistöö üheks tulemuseks on praktiline raamistik, mis aitab eristada kontrollitavat teavet eksitavast, manipuleerivast või kontekstist välja rebitud sisust. Selle raames tutvustatakse usaldusväärsete allikate leidmise, väidete kontrollimise, allikakriitilise analüüsi ning argumenteeritud vastamise meetodeid. Eesmärk on tugevdada osalejate võimet hinnata teabe päritolu, eesmärki, levikuteed ja võimalikku mõju. Erilist tähelepanu pööratakse akadeemilise keskkonna eripäradele. Käsitletakse võimalikke riske, mis võivad kaasneda rahvusvahelise koostöö, teadusürituste, võrgustike ja digikanalitega, sealhulgas tundliku teabe kaitse, huvide läbipaistvuse ning võimalike sobimatute mõjutuskatsete kontekstis. Koolitustes lähtutakse üldistatud ja kontrollitavatel allikatel põhinevatest juhtumitest, vältides üksikisikute või organisatsioonide põhjendamatut esiletõstmist. Projekti raames käsitletakse ka Venemaa ja Hiina infomõjutustegevuse võimalikke kokkupuutepunkte ning sõnumite vastastikust võimendumist pärast 2022. aastat. Analüüs põhineb dokumenteeritud ja usaldusväärselt kontrollitavatel allikatel ning väldib põhjendamatuid järeldusi üksikisikute, institutsioonide või ühiskonnarühmade tegevuse ja motiivide kohta. Projekti lõppeesmärk on suurendada akadeemilise kogukonna võimet tegutseda teadlikult, kriitiliselt ja eetiliselt. Selleks luuakse teaduspõhised õppematerjalid, praktilised koolitused ja püsivad digitaalsed ressursid, mis toetavad desinformatsiooni, infomanipulatsiooni ja välismõjutuste riskide ennetamist ning aitavad hoida akadeemilist keskkonda avatud, turvalise ja usaldusväärsena.
Projekti oodatav tulemus ja mõju <i>Kas projektil on selge ning mõõdetav eesmärk, mille saavutamist või mittesaavutamist on võimalik hinnata?</i>	Plaanitava projekti peamine tulemus on kolmekeelse (eesti, vene ja inglise) veebipõhise õppeplatvormi loomine, mis pakub interaktiivseid materjale ja õppetunde desinformatsiooni narratiivide, sõnumite ning kanalite tuvastamiseks. Veebiplatvorm ja põhjalik projektiaruanne valmivad V. Sazonovi ning tema uurimisrühma ühistööna. Uurimistöö tulemusi kajastatakse Tartu Ülikooli veebikanalites ning tutvustatakse Eesti meedias, seminaridel, töötubades ja teaduskonverentsidel nii kodu- kui ka välismaal. Teaduslikud järeldused avaldatakse laiemale avalikkusele suunatud väljaannetes, kõrgetasemelistes akadeemilistes ajakirjades (sh Scopuse andmebaasis) ning tunnustatud rahvusvahelistes kirjastustes (nt Springer või Routledge). Lisaks lõimitakse väljatöötatud materjalid vahetult koolituste ja meistriklasse õppekavadesse. Projekti lõppedes on tulemusi võimalik edasi arendada, integreerides need taseme- ja pidevõppeprogrammidesse või laiendades tegevust riiklikule tasandile koostöös valitsus- ja haridusasutustega.

4. Projekti detailsem kirjeldus

Projekti meeskond ja töökorraldus

Kirjeldage rollide ja töö jaotust projektimeeskonnas. Missugust täiendavat ekspertiisi tuleb juurde kaasata (nt tehniline ekspertiis, andmekaitse)?

Kavandatava projekti juht on dr. dr. Vladimir Sazonov (Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse kaasprofessor ja Kaitseväe Akadeemia juhtivteadur), kelle peamiseks uurimisvaldkonnaks on Venemaa info- ja mõjutustegevus ning hübriidsõja eri vormid. Sazonov on juhtinud mitut desinformatsiooni teemalist uurimisprojekti ning avaldanud arvukalt teadus- ja populaarteaduslikke artikleid, monograafiaid ja teaduskogumikke. Tema viimaste olulisemate toimetatud teoste hulka kuuluvad:

- Sazonov, V., Mölder, H., Sliwa, Z., Pakhomenko, S., Ploom, I. (eds.) (2025). *Russian Influence Operations and the War in Ukraine: Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns*. Springer Nature.
- Mölder, H., Voinea, C., Sazonov, V. (eds.) (2023). *Cultural Change in Political Communities: The Impact of Populism and Extremism on the International Security Environment*. Springer.
- Mölder, H., V. Sazonov, A. Chochia, T. Kerikmäe (eds.) (2021). *The Russian Federation in Global Information Warfare: Influence Operations in Europe and Its Near Abroad*. Springer.
- Sazonov, V., Espak, P., Mölder, H., Saumets, A. (eds.) (2021). *Cultural Crossroads in the Middle East: The Historical, Cultural and Political Legacy of Intercultural Dialogue and Conflict from the Ancient Near East to the Present Day*. Tartu: University of Tartu Press.

Täpsem ülevaade teadustegevusest on kättesaadav ETIS-e veebilehel: https://www.etis.ee/CV/Vladimir_Sazonov

Teadur 1 – dr Alevtina Solovyeva (Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse teadur ja juhataja), kelle uurimisvaldkondadeks on Aasia uuringud ja folkloristika, narratiivikultuurid, suulised ja kirjalikud narratiivid, sealhulgas meedia ja sotsiaalmeedia, multimodaalne diskursusanalüüs ning intertekstuaalne analüüs. Tal on vajalik keeleoskus ning ulatuslik kogemus Hiina ja Venemaa propaganda, valeuudiste ja vandenõuteooriate uurimisel.

Täpsem ülevaade teadustegevusest on kättesaadav ETIS-e veebilehel: https://www.etis.ee/CV/Alevtina_Solovyeva_001

Teadur 2 – dr Yerkebulan Sairambay (Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse järel doktor), kelle uurimisvaldkonnad on uusmeedia ja poliitiline sotsioloogia Kesk- ja Ida-Euroopas ning endise Nõukogude Liidu riikides. Tema teadushuvid hõlmavad desinformatsiooni, Venemaa ja Hiina propagandat ning nendega seotud teemasid. Täpsem ülevaade teadustegevusest on kättesaadav ETIS-e

veebilehel: https://www.etis.ee/CV/Yerkebulan_Sairambay/est/

Teadur 3 – Dr. Aimar Ventsel on etnoloog, kes on uurinud Venemaa propagandanarratiive ja nõukogude nostalgiat Kesk-Aasias ja Gruusias, aga ka Venemaa infonarratiivide nende ilmutumist Eesti ja mõningate Euroopa riikide, eriti Saksamaa informis. Ventsel tunneb hästi Venemaa propagandistlikke narratiive ja on jälginud nende arengut ning levikut alates 2014 aastast. Viimastel aastatel on

4. Projekti detailsem kirjeldus

ta uurinud Kasahstani ja Venemaa teadusringkondade vahelisi sidemeid ja Venemaa pehmet mõju Kasahstani teaduses. Ta on Karaganda Böketovi nimelise Riikliku Ülikooli auprofessor ning tal on ammusid tugevad sidemed mitmetes Almatõ ülikoolides, mistõttu ta omab nii juurdepääsu kui ka head ülevaadet antud teemavaldkonnale. CV https://www.etis.ee/CV/Aimar_Ventsel/eng

Teadur 4 – Dr. Peeter Espak on Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse kaasprofessor, kelle sealseks peamiseks uurimisvaldkondadeks on Lähis-Ida erinevate piirkondade, ajaloo, religiooniloo ning ideoloogiate uurimine. Espaki tegevus on hõlmanud lisaks vanema ajaloo ja ideoloogia uurimisele ka tegevust õppejõuna nagu ka analüütikuna kaasaegse Lähis-Ida ja laiemalt Aasia (sh Hiina) geopolitikasse, sõdadesse ning ideoloogiatesse süvitsi minevatel teemadel. Espak on avaldanud mitmeid artikleid Venemaa mõjutustegevusest (sh seotuna nii punamonumentide kasutamisest ideoloogilise relvana, agent V. Morozovi ideoloogiast, jne) ning lisaks Lähis-Ida ja Iraani temaatikale analüüsinud ning kajastanud ka Hiina rolli kaasaegses infoväljas. https://www.etis.ee/CV/Peeter_Espak/eng/

Projekti meeskonda on kavas kaasata **andmeinsener või andmeteadlane**, kes vastutab digiplatvormi tehnilise arendamise ning digi- ja IT-küsimuste lahendamise eest. Tema ülesandeks on kavandada, luua ja hallata veebipõhist õpikeskkonda, sealhulgas tagada platvormi kasutajasõbralikkus, tehniline töökindlus, andmekaitseõuete järgimine ning võimalus õppematerjale regulaarselt ajakohastada. Digiplatvormi sisulise arenduse lähtekohad ja õppematerjalid annavad projekti teadlased ning valdkonnaekspertid. Andmeinsener või andmeteadlane teeb nendega tihedat koostööd, et muuta teaduspõhine sisu selgeks, interaktiivseks ja eri kasutajarühmadele kättesaadavaks digitaalseks õppevahendiks.

Projekti on kaasatud ka noored teadlased kes on juba silmapaistnud varasemates uuringutes

- Betti Marie Peterson (MA) on Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse folkloristika ja Aasia nooremteadur. Projekti raames uurib ta Venemaa ja Hiina infomõjutustegevust, strateegilisi narratiive ja diskursusi Aasias ning nende mõju Eesti ja Euroopa infokeskkonnale. Ta panustab ka meediapädevuse koolitusmaterjalide ja digitaalsete õppematerjalide väljatöötamisse.
- **Carl Friedrich Liles (MA)** on Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse poliitikateaduste ja Kesk-Aasia spetsialist. Tema uurimistöö keskendub Venemaa ja Hiina strateegilisele kommunikatsioonile, desinformatsioonile ning infomõjutustegevusele, samuti radikaliseerumise ja julgeolekuga seotud diskursustele Kesk-Aasias, Euroopas ja Eestis.
- **Jonathan Darvish-Kojori (BA)** on Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse kultuuriuuringute assistent. Projekti raames uurib ta Kesk-Aasiast, eelkõige Tadžikistanist pärit moslemikogukondi Eestis, analüüsides Venemaa ja Hiina strateegilisi narratiive, identiteediloomet, integratsiooniprotsesse ning radikaliseerumise ja infomõjutustegevusega seotud diskursusi.

4. Projekti detailsem kirjeldus

	Rodion Krupin (MA) on Tartu Ülikooli orientalistikakeskuse nooremteadur ja kommunikatsioonijuht. Ta uurib strateegilist kommunikatsiooni, desinformatsiooni ja infomõjutustegevust Aasias, Euroopas ja Eestis, pöörates erilist tähelepanu noorte radikaliseerumisprotsessidele ning nende seostele digitaalse infokeskkonna ja välismõjutustega. Lisaks vastutab ta projekti kommunikatsiooni ning digitaalse õppeplatvormi arendamise eest.
Jätkutegevused <i>Kirjeldage planeeritud jätkutegevusi pärast rahastusperioodi lõppu.</i>	Projekti jätkutegevusteks on raporti koostamine, teadusartiklite avaldamine tasemel 1.1., 1.2, ja 3.1. ning digiplatvormi kasutamine ka pärast projekti lõppemist koolituseesmärkidel ning samuti populaarteaduslikke artiklite avaldamine
Riskid ja maandamismeetmed <i>Kirjeldage peamisi riske, mis võivad takistada projekti elluviimist või eesmärkide saavutamist, millised maandamismeetmed kasutusele võetakse?</i>	Riskideks on võimalik sotsiaalmeediast info raskendatud kättesaadavus, kuid eriprogrammide abil saab vene, hiina jt propagandakanalitest vajalikku teabe kätte (sh Telegramist, X-st jne). Kavandatavas projektis töötatakse võimalike riskide edasiseks maandamiseks projekti alguses välja andmehalduse ja turvalisuse plaan, mida tutvustatakse kõikidele projektis osalejatele. Kavandatava projekti raames säilitatakse kõiki andmeid turvalises keskkonnas, selleks et vältida projekti käigus kogutud ja analüüsitud andmete volitamata juurdepääsu kõrvalistele isikutele. Olulised andmed edastatakse vastavalt kõigile turvanõuetele ning krüpteerituna ning neid avaldatakse projektis osalejatele ainult teadmisvajaduse põhimõttel. Pärast projekti lõppu säilitatakse ja arhiveeritakse andmed turvalises keskkonnas (nt krüpteeritud mälufulgal). Projekt järgib samuti kõike eetika- ja küberturvalisuse nõudeid. Kasutatakse infot vaid kontrollitud meediaplattformidelt, sotsiaalsõrgustikest ja institutsionaalsetest allikatest pärinevaid avatud lähtekoodiga ning avalikult kättesaadavaid andmeid, sensitiivseid andmeid ei koguta. Samuti ei koguta ega töödelda salastatud, tundlikke ega isikut tuvastada võimaldavaid andmeid. Andmetöötlus ja -säilitamine toimub täielikus kooskõlas kohaldatavate andmekaitse- ja küberturvalisuse nõuetega. Andmed anonüümitakse ning neid säilitatakse krüpteeritud institutsionaalsetes serverites, millele on piiratud juurdepääs ja mida haldab IT-süsteemi administraator.

5. Seos teadus- ja arendustegevuse kriteeriumitega (palun kirjeldage)

Tegevuse liik (alusuuring, rakendusuurim või eksperimentaalarendus)	Tegemist on rakendusuuringuga. Projektis omandatakse ja rakendatakse uusi teadmisi Venemaa ja Hiina infomõjutustegevuse, strateegiliste narratiivide, levikukanalite ning akadeemilise keskkonna haavatavuste kohta, et lahendada konkreetne praktiline probleem: suurendada Eesti kõrgkoolide töötajate ja üliõpilaste võimet tuvastada desinformatsiooni, infomanipulatsiooni ja võimalikke mõjutamis- või värbamiskatseid. Uurimistulemuste põhjal töötatakse välja teaduspõhine kolmekeelne koolitusraamistik,
---	--

5. Seos teadus- ja arendustegevuse kriteeriumitega (palun kirjeldage)

	õppematerjalid ja veebipõhine õppeplatvorm. Platvormi tehnilises arendamises esineb ka eksperimentaalarenduse elemente, kuna olemasolevad teadmised ja tehnoloogilised lahendused ühendatakse uueks praktiliseks digitaalseks õppevahendiks. Projekti põhiolemus on siiski rakendusuuring.
Uudsus	Projekti uudsus seisneb Venemaa ja Hiina infomõjutustegevuse käsitlemises ühtses, Eesti akadeemilise keskkonna vajadustele kohandatud raamistikus. Eestis ei ole seni terviklikult ühendatud strateegiliste narratiivide analüüsi, meedia- ja infopädevust, akadeemilist eetikat, küberjulgeoleku teadlikkust ning välisriikide mõjutamis- ja värbamiskatsete ennetamist. Uudne on ka Ida-Euroopa, Lõuna-Kaukaasia ja Kesk-Aasia võrdleva uurimismaterjali kasutamine, et selgitada narratiivide kohandumist erinevates keelelistes, ajaloolistes ja ühiskondlikes kontekstides. Projekti tulemusena luuakse uus kolmekeelne digitaalne õppekeskkond, mis seob juhtumianalüüsid, praktilised simulatsioonid, enesehindamisvahendid ja allikakriitilise analüüsi meetodid.
Loomingulisus	Projekt eeldab teaduslikult põhjendatud uute lahenduste kujundamist, mitte üksnes olemasolevate koolitusmaterjalide koondamist või tavapärasest rakendamist. Projektimeeskond töötab interdistsiplinaarselt välja uue analüüsi- ja koolitusraamistiku, milles ühendatakse narratiivi- ja diskursusanalüüs, uusmeedia uuringud, strateegiline kommunikatsioon, infopädevus, julgeolekuteadlikkus ning digitaalse õppe meetodid. Uurimistulemused teisendatakse loomingulise arendusprotsessi käigus eri sihtrühmadele sobivateks juhtumipõhisteks õppemooduliteks, simulatsioonideks, harjutusteks ja enesehindamise vahenditeks. Õppematerjalide sisu, ülesehitust ja kasutajateekonda kohandatakse pilootkoolituste ning osalejate tagasiside põhjal.
Ettemääramatu tulemus	Projekti teaduslikud ja rakenduslikud tulemused ei ole töö alustamisel täielikult ette teada. Uurimise käigus võib selguda, et Venemaa ja Hiina mõjutusnarratiivide levikukanalid, sihtrühmad, vastastikune võimendumine ning kohandumisviisid erinevad esialgsetest eeldustest. Samuti ei ole ette teada, millised õppemeetodid, juhtumianalüüsid ja digitaalsed lahendused suurendavad eri sihtrühmade teadlikkust ja oskusi kõige tõhusamalt. Ebakindlus puudutab ka sotsiaalmeediaplatvormide ligipääsupiiranguid, andmete võrreldavust ning narratiivide kiiret muutumist. Seetõttu katsetatakse projekti käigus erinevaid analüüsi-, koolitus- ja esitlusviise ning platvormi täiendatakse empiiriliste tulemuste, pilootkasutuse ja tagasiside alusel.
Süsteemsus	Projekt viiakse ellu eelnevalt koostatud uurimis- ja tööplaani alusel ning kindlaksmääratud ajavahemikus, eelarve ja tööjaotusega. Töö hõlmab järjestikuseid ja omavahel seotud etappe: uurimisküsimuste ja analüüsikategooriate täpsustamine, andmete ja juhtumite valik, narratiivide ja levikukanalite kaardistamine, võrdlev analüüs, õppematerjalide koostamine, digiplatvormi arendamine, pilootkoolitused, tagasiside kogumine, tulemuste hindamine ning materjalide täiendamine. Kasutatud allikad, valikukriteeriumid, analüüsimeetodid, arendusotsused ja katsetamise tulemused dokumenteeritakse.

5. Seos teadus- ja arendustegevuse kriteeriumitega (palun kirjeldage)

	Projekti edenemist hinnatakse mõõdetavate vahetulemuste ja väljundite kaudu, sealhulgas valminud õppemoodulite, platvormi funktsionaalsuse, läbiviidud koolituste, osalejate arvu ning enne ja pärast koolitust kogutud tagasiside alusel.
Ülekantavus või korratavus	Projekti meetodika, analüüsiraamistik ja üldistatud tulemused dokumenteeritakse viisil, mis võimaldab neid kontrollida, korrata ja rakendada ka teistes kõrgkoolides ning avaliku sektori asutustes. Narratiivide tuvastamise kriteeriumid, allikakriitilise analüüsi juhised, juhtumite valiku põhimõtted, õppemoodulite ülesehitus ja koolituste hindamisvahendid koostatakse standardiseeritud kujul. Kolmekeelset veebiplatvormi ja õppematerjale saab kasutada korduvkoolitustel, kohandada eri sihtrühmadele ning ajakohastada uute narratiivide ja levikanalite ilmnemisel. Tulemused on ülekantavad samuti teiste välisriikide infomõjutustegevuse ning teiste sektorite riskide käsitlemisele. Andmekaitse-, eetika- ja julgeolekupiirangutest tulenevalt ei avalikustata tundlikku algmaterjali, kuid avaldatakse meetodika, koondatud tulemused ja üldistatud juhtumid sellises ulatuses, mis võimaldab lähenemisviisi teaduslikku hindamist ning taaskasutamist.

6. Projekti eelarve ja ajakava

Lisa iga etapi ning tegevuse juurde tegevuse kirjeldus, algus ja lõpp ning eelarve.

I etapp	1.1.2027 – 31.3.2027 projekti algatamine
Tegevus 1	Narratiivide kaardistamine, andmete kogumine ja esmane analüüs
Tegevus 2	Sisendi andmine IT arendajale, andmete kogumine ja analüüs
II etapp	1.4.2027-31.10.2027 projekti jätkamine
Tegevus 1	andmete analüüs, seminaride korraldamine, digiplatvormi arendamine, teaduspublikatsioonide ettevalmistamine
Tegevus 2	andmete analüüs, seminaride korraldamine, digiplatvormi arendamine, teaduspublikatsioonide ettevalmistamine ning workshop, mis tutvustab projekti tulemusi
Eelarve	Allpool on eelarve korrastatud ja summad üle arvutatud. Lähtusin esitatud kuluridadest: töötasud 121000 €, teenused 21500 € ning lähetused 4500 €. Projekti kogumaksumus on seega 147 000 €. 1. Töötasud ja stipendiumid Töötasudeks ja stipendiumideks on kavandatud kokku 121000 eurot. Projekti elluviimisele kaasatakse osakoormusega viis doktorikraadiga teadustöötajat (projekti juht ja neli teadurit), andmeinsener või andmeteadlane, magistrikraadiga uurijad ning Tartu Ülikooli magistriõppe üliõpilased. Teadlased ja uurijad vastutavad projekti sisulise ettevalmistamise, uuringute, õppematerjalide koostamise, koolituste läbiviimise ning tulemuste analüüsi eest. Andmeinsener või andmeteadlane toetab projekti digi- ja IT-lahenduste väljatöötamisel ning digiplatvormi arendamisel. Platvormi sisulise sisendi annavad projekti teadlased ja valdkonnaekspertid. 2. Teenused Teenuste kulud moodustavad kokku 21500 eurot, sealhulgas: • 15 000 eurot digiplatvormi ja sellega seotud IT-lahenduste arendamiseks; • 6 000 eurot hariduslike töötubade ja koolituste ettevalmistamiseks ning korraldamiseks; • 500 eurot projekti lõpparuande keeetoimetamiseks. 3. Lähetuskulud

6. Projekti eelarve ja ajakava

Lisa iga etapi ning tegevuse juurde tegevuse kirjeldus, algus ja lõpp ning eelarve.

	Projektiga seotud lähetuskuludeks on 2027. aastal kavandatud 4500 eurot. Lähetused hõlmavad muu hulgas projekti uurimistegevuseks, koostöökohtumisteks ja tulemuste tutvustamiseks vajalikke sõite. Eelarve kokku Projekti kogumaksumus on 147000 eurot. Omafinantseering moodustab 15% projekti kogumaksumusest ehk 22050 eurot. Omafinantseering kaetakse projekti <i>SHVUS23368 „Venemaa ja Hiina mõju Kesk-Aasias: Euroopa väljavaated, murekohad ja tasakaaluotsingud”</i> vahenditest. Taotletava toetuse summa on 124950 eurot, mis moodustab 85% projekti kogumaksumusest. <table><tr><th>Eelarverida</th><th>Summa</th></tr><tr><td>Töötasud ja stipendiumid</td><td>121 000 €</td></tr><tr><td>Digiplatvormi ja IT-lahenduste arendus</td><td>15 000 €</td></tr><tr><td>Hariduslikud töötoad ja koolitused</td><td>6 000 €</td></tr><tr><td>Lõpparuande keeletoimetamine</td><td>500 €</td></tr><tr><td>Lähetuskulud</td><td>4 500 €</td></tr><tr><td>Projekti kogumaksumus</td><td>147 000 €</td></tr><tr><td>Omafinantseering (15%)</td><td>22 050 €</td></tr><tr><td>Taotletav toetus (85%)</td><td>124 950 €</td></tr></table>	Eelarverida	Summa	Töötasud ja stipendiumid	121 000 €	Digiplatvormi ja IT-lahenduste arendus	15 000 €	Hariduslikud töötoad ja koolitused	6 000 €	Lõpparuande keeletoimetamine	500 €	Lähetuskulud	4 500 €	Projekti kogumaksumus	147 000 €	Omafinantseering (15%)	22 050 €	Taotletav toetus (85%)	124 950 €
Eelarverida	Summa																		
Töötasud ja stipendiumid	121 000 €																		
Digiplatvormi ja IT-lahenduste arendus	15 000 €																		
Hariduslikud töötoad ja koolitused	6 000 €																		
Lõpparuande keeletoimetamine	500 €																		
Lähetuskulud	4 500 €																		
Projekti kogumaksumus	147 000 €																		
Omafinantseering (15%)	22 050 €																		
Taotletav toetus (85%)	124 950 €																		

7. Kasutatavate andmete ülevaade

Ülevaade projekti käigus töödeldavatest andmetest	Jah
Kas vajalik on läbi viia andmekaitsealane mõjuhindang?	Ei
Kas projekti käigus rakendatakse andmejälgijat?	Ei
Kas vajalik on täita algoritmi kasutatavuse vorm? ¹	Ei
Kas projekti käigus avalikustatakse avaandmeid?	Ei

8. Muu vajalik teave vabas vormis

Kasutatud kirjandus

- Foster, N. (2021). Propaganda Gone Viral: A Theory of Chinese and Russian “COVID Diplomacy” in the Age of Social Media. In: H. Mölder, V. Sazonov, A. Chochia, T. Kerikmäe (Eds.), *The Russian Federation in the Global Knowledge Warfare: Influence Operations in Europe and Its Neighborhood*. Cham: Springer Verlag.
- Kopõtin, I., Sazonov, V. (2023). The Military Ideology of the Russian Army: the Developement of Conceptual Understandings from the 1990s to the mid-2000s. *Latvijas Kara muzeja gadagrāmata / Yearbook Latvian War Museum*, 20, 40–56.
- Kopõtin, I., Sazonov, V. (2023). The Russian military’s use of history to create a post-Soviet identity: The Development of Conceptual Understandings from the 1990s to the Mid-2000s. *The Journal of Slavic Military Studies*, 36 (4), 410–434.
- Mikac, Robert; Cesarec, Ivana; Sazonov, Vladimir (2025). Hybrid Threats as Challenges for the Protection of Critical Information Infrastructure in Cyberspace: A Comparative Analysis of Croatia and Estonia. In: M. Zorko, V. Car (Ed.). *The Digital Environment and Small States in Europe. Challenges, Threats, and Opportunities*. Routledge.

¹ [AI ülevaade | Kratid](#)

8. Muu vajalik teave vabas vormis

- Morton, R. (2024). How Espionage is Infiltrating Universities: The Hidden Threat to Academia and National Security. *Medium*, 21.12.2024. <https://spyauthor.medium.com/how-espionage-is-infiltrating-universities-the-hidden-threat-to-academia-and-national-security-3598a00bba47> (vaadatud 28.05.2025).
- Mölder, H. (2021). Culture of Fear: the Decline of Europe in Russian political imagination. In: Krouwel, A.; Önnersfors, A. (Eds.). *A Continent of Conspiracies: Conspiracy Theories in and about Europe* (231–252). Abingdon-on-Thames, England, UK: Routledge.
- Mölder, H., Sazonov, V. (2018). Information Warfare as the Hobbesian concept of Modern Times – Principles, Techniques and Tools of Russian Information Operations in Donbass. *The Journal of Slavic Military Studies*, 31 (3), 308–328.
- Mölder, H., Sazonov, V. (2019). The Impact of Russian Anti-Western Conspiracy Theories on the Status-related Conflict in Ukraine – the Case of Flight MH17. *Baltic Journal of European Studies*, 9 (3), 96–115.
- Mölder, H., Sazonov, V. (2020). Kremlin's information campaign in the Baltic States during the COVID-19 pandemic escalation of spring 2020. *Modern Management Review*, vol. 27, No 4.
- Mölder, H., Sazonov, V. (2025). Venemaa strateegiline mõjutustegevus Eestis 2020–2025. *Riigikogu Toimetised*, 51, 39–50.
- Mölder, H., Sazonov, V., Chochia, A., Kerikmäe, T. (toim) (2021). *The Russian Federation in the Global Knowledge Warfare: Influence Operations in Europe and Its Neighborhood*. Springer.
- Mölder, H., Voinea, C. F., Sazonov, V. (toim) (2023). *Producing Cultural Change in Political Communities: The Impact of Populism and Extremism on the International Security Environment*. Cham: Springer Nature.
- Morton, R. (2024). How Espionage is Infiltrating Universities: The Hidden Threat to Academia and National Security. *Medium*, 21.12.2024, <https://spyauthor.medium.com/how-espionage-is-infiltrating-universities-the-hidden-threat-to-academia-and-national-security-3598a00bba47> (accessed 28.5.2025).
- Pakhomenko, Sergii; Gridina, Iryna; Sazonov, Vladimir (2025). The Personal Factor in Ukraine's Strategic Communication in Times of War: An Attempt at Deconstruction. In: V. Sazonov, H. Mölder, Z. Sliwa, S. Pakhomenko, I. Ploom (toim.). *Russian Influence Operations and the War in Ukraine: Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns*. Springer.
- Roselle, L. et al. (2021). Strateegiline narratiiv: pehme jõu uus käsitus. *Sõjateadlane*, 17, Tallinn.
- Roselle, L. et al. (eds) (2018). *Forging the World. Strategic Narratives and International Relations*. The University of Michigan Press.
- Sazonov, V. (2025). Pax Russica and Kremlin's influence activity: Russian strategic narratives and propaganda disseminated for Estonian audience. In: Arkadiusz Zukowski (Ed.). *Public Diplomacy - Education of the society on disinformation: Poland, Lithuania, Latvia and Estonia*. Wydawnictwie Naukowym FNCE, lk 71–100.
- Sazonov, V., Kupp-Sazonov, V. (2025). Kremli kõrgete ametnike poolt levitatavate kaasaegsete Venemaa propagandanarratiivide ajaloolised, filosoofilised ja ideoloogilised juured. *Sõjateadlane*, 25.
- Sazonov, V., Kupp-Sazonov, S. (2025). Historical, philosophical and ideological roots of contemporary Russian propaganda narratives disseminated by the Kremlin's high officials. In: Krzysztof Żęgota (Ed.). *Poland and the Baltic States and their Neighbourhoods with Russia and Belarus: Cross-border Threats – Information Warfare – Civil Society*. Poznan: FNCE Publishing Group.
- Sazonov, V., Mölder, H., Sliwa, Z., Pakhomenko, S., Ploom, I. (eds.) (2025). *Russian Influence Operations and the War in Ukraine: Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns*. Springer Nature.
- Sazonov, V., Pakhomenko, S., Kopõtin, I. (2021). Between History and Propaganda: Estonia and Latvia in Russian Historical Narratives. In: H. Mölder, V. Sazonov, T. Kerikmäe, A. Chochia (Toim). *The Russian Federation in the Global Information Warfare. Influence Operations in Europe and Its Neighborhood*. Springer Nature, 397–423.
- Sazonov, V., Ploom, I., Veebel, V. (2022). The Kremlin's information influence campaigns in Estonia and the Estonian response in the context of Russian-Western relations. *TalTech Journal of European Studies*, 12 (1), 27–59.

8. Muu vajalik teave vabas vormis

- Sazonov, V., Saumets, A., Mölder, H. (toim.) (2016). *The Crisis in Ukraine and Information Operations of the Russian Federation*. Sõjateadlane, 2.
- Sazonov, V., Sägi, J. (2022). Gerassimovi „doktriini“ kommenteeritud tõlge: sõjalises ja hübriidsõja kontekstis. *Turvalisuskompass*, 2, 133–164.
- Sazonov, V., Sägi, J. (2023). Some notes about the nature of Russian influence activities and strategic narratives in the context of the Russian military invasion of Ukraine 2022–2023. *Sõjateadlane*, 23.
- Sazonov, Vladimir (2026). Russian Influence Activities and Espionage in the Estonian Academic Environment. In: Marcin Grabowski, Piotr Kwiatkowski, Błażej Sajduk (Ed.). *Research and Education Security Report* (157–180). The Polish Ministry of Science and Higher Education.
- Sazonov, Vladimir; Saumets, Andres (Ed.) (2023). *Putin's War in Ukraine: Different Aspects and Challenges of the War*. Volume II (1–216). Tartu: Eesti Ülikoolide Kirjastus.
- Sazonov, Vladimir; Sliwa, Zdzisław; Läänemets, Märt (2023). The challenge of Chinese reactive foreign policy and how the West should respond. In: Kulczycki, Marek; Musioł, Marek; Polus, Andrzej; Szczerbowicz, Wojciech; Wieteska, Tomasz (Ed.). *Traditional Security Providers Encounter Non-traditional Threats in the Post-Crimean Era* (30–62). Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Sazonov, Vladimir; Sägi, Jaanus; Karin, Yuri; Veebel, Viljar (2026). Russian total war against Ukraine and lessons for Baltic states: Russian Influence Activities and Strategic Narratives during Russo-Ukrainian war 2022–2025. In: Viljar Veebel and Eden Elizabeth Armstrong (Ed.). *Reconceptualising Total Defense: Strategy and Security in the Greater Baltic Sea Region*. Cham: Springer Nature.
- Sutrop, U. (2024). Spionaažis süüdistavat Morozovit jälgiti juba kümme aastat. *Postimees*, 22.01.2024. <https://arvamus.postimees.ee/7943588/urmas-sutrop-spionaažis-suudistavat-morozovit-jalgiti-juba-kummekond-aastat> (vaadatud 10.12.2024).
- Ventsel, A., Hansson, S., Madisson, M.-L., Sazonov, V. (2021). Discourse of fear in strategic narratives: The case of Russia's Zapad war games. *Media War & Conflict*, 14 (1), 21–39.
- Ventsel, A., Madisson, M.-L., Sazonov, V., Saumets, A. (Toim.) (2021). *Strateegiline loojutustamine infomõjutusvahendina*. Sõjateadlane.
- Zhuk, S. 2024. *The KGB, Russian Academic Imperialism, Ukraine, and Western Academia, 1946–2024*. (Lexington Book).

Volitused

Kontrollige e-äriregistrist², kas Teil on äriregistri registrikaardi järgi õigus taotleja esindamiseks. Juhul, kui Teil puudub e-äriregistris taotleja esindusõigus, saate oma esindusõigust tõendada, lisades taotlusele digiallkirjastatud volituse.

Kinnitused

Palun tutvuge alljärgnevate tingimustega ning kinnitage, et olete nendega nõus:

Annan nõusoleku:

- teha õiguspädevale organile järelepärimisi;
- teostada taotleja suhtes toetuse andmise tingimustest tulenevaid õigusi;
- edasise infovahetuse toimumiseks elektroonilisel teel.

Kinnitan järgnevat:

- kõik taotluses esitatud andmed on õiged ning esitatud dokumendid on kehtivad ja ehtsad;
- taotluses sisalduv projekt vastab toetuse andmise tingimuste määruises sätestatud eesmärkidele ja toetatavatele tegevustele;
- taotlejal on toetuse andmise tingimustes sätestatud projekti elluviimiseks ja haldamiseks vajalik kvalifikatsioon või kogemus ning õiguslik, organisatsiooniline või tehniline eeldus;
- taotleja kohustub väljastama andmeid ja osutama igakülgset kaasabi Justiits- ja Digiministeeriumile ning teistele asutustele, kelle kohustus on teha taotluses sisalduva projekti elluviimise üle järelevalvet;
- taotleja kohustub viima projekti ellu taotluses esitatud teabe ja tingimuste alusel;
- taotleja kohustub Justiits- ja Digiministeeriumi viivitamata teavitama taotluses esitatud andmetes toimunud muutusest ja ilmnenu asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- taotlejal on nõutavad vahendid projekti omafinantseeringu tagamiseks;
- taotleja on teadlik, et toetuse saamise info ja toetuse summa avalikustatakse.

☒ **Kinnitan, et kõik taotluses esitatud andmed on õiged ja täielikud, olen ülaloodud tingimustega tutvunud ja olen nendega nõus.**

² [Juriidilise isiku otsing | e-Äriregister](#)